

Atskaite par dalību COPA – COGECA un EK darba grupā

Putnu gaļa un olas

24. – 25. martā 2014., Brisele

Izskatāmie jautājumi:

1. Tirgus situācija mājputnu gaļas, olu un barības tirgū;
2. Tirdzniecība ar Mercosur, Taizemi un ASV;
3. Eiropas mājputnu transportēšanas rokasgrāmata – mājputnu veselība un labturība transportēšanas laikā no saimniecības līdz kautuvei;
4. Diskusija: kā komunicēt par atbildīgu antibiotiku lietošanu;
5. Dzīvnieku labturības plāna īstenošana 2012. – 2015.gadam. Atjaunotā informācija par EUWELNET – pilotprojekta rezultātiem;
6. Eiropas Komisijas priekšlikumi attiecībā uz dzīvnieku veselību, oficiālo kontroli un izdevumiem;
7. Sociālā dialoga grupu lēmums;
8. Citi jautājumi.

Kopsavilkums

Kopumā situācija putnu gaļas un olu tirgū ir stabila. Jautājumi par ES ražotāju interešu aizstāvēšanu paliek aktuāli. Neapdomīga Eiropas Savienības (ES) politika attiecībā pret importu no 3. valstīm var radīt lielus zudumus vietējiem ražotājiem.

1. Jaunākā informācija par tirgus situāciju mājputnu gaļas un olu un barības tirgū

Barības ingredientu cenas krīt, līdz ar to var paredzēt turpmāko barības cenas kritumu. Pieņemot sekojošus konversijas rādītājus: olas = 2.05 (turēšana būros), broileri (gaļa) = 2.7, broileri (dzīvi) = 1,74, starpība starp olu pārdošanas cenu un barības izmaksām ir līdzīga kā iepriekšējos gados, bet broileru tirgū situācija ir daudz stabilāka un bruto profīts vienmēr turas diezgan augstā līmenī. Vēl joprojām lielu daļu no ES olu eksporta aizņem olu baltuma pulveris un olas čaumalā. Galvenie baltuma pulvera eksporta valstis ir Krievija, Japāna un ASV, kur eksports pieauga par 2,8 %. ASV ir nevērojams baltuma pulvera deficīts un līdz ar to stipri pieauga cenas šim produktam, savukārt ES cena baltuma pulverim nokrita.

2. Tirdzniecība. Jaunākā informācija par Mercosur, Taizemi, ASV

ES ražotāji ir satraukti par neapdomīgu politiku saistībā ar putnu gaļas un olu importu no Taizemes un ASV. Šobrīd Taizeme ir viens no lielākajiem putnu gaļas importētājiem uz ES un ir svarīgi, lai piegādāta gaļa atbilstu augstiem ES standartiem. Pārsvārā visās kotācijās runa iet par vistas filejas gaļu, kas sastāda tikai daļu no kopējas masas un jautājums ir, kur tad paliek šī gaļa?

Tikpat neskaidra situācija ar olu importu no ASV. Pirmais jautājums, kas uztrauc ES ražotājus vai dējējvistu labturības normas tiks ievērotas arī ASV? Eiropa ir noteikusi visiem

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2014. gada 31. janvārī noslēgto līgumu Nr.2014/14, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

ES ražotājiem dējējvistu turēšanas normas, kas būtiski ietekmē olu ražošanas izmaksas, bet savukārt ar ASV tādu vienošanas nav, līdz ar ko tur saražotai produkcijai būs objektīvi zemāka cena. Bez tā, ražošanas izmaksas ASV sastāda ap 80 % no ES ražošanas izmaksām, tas ietver sevī gan barības cenu, darbaspēku un citas izmaksas. Lielā mērā situāciju padara vēl smagāku valūtas kurss USD/EUR, kas ievērojami ietekmē cenu no ASV importētai gaļai un olām.

Apkopojot visu šo situāciju, var secināt, ka šobrīd muitas nodokļu likmes ir pārāk zemas, lai pasargātu ES ražotāju no negodīgas konkurences.

3. Eiropas māļputnu transportēšanas rokasgrāmata – māļputnu veselība un labturība transportēšanas laikā no saimniecības līdz kautuvei

Putnu labturībai ir svarīga loma visā ražošanas posmos arī pie pārvadāšanas no fermām līdz kautuvēm, lai mazinātu putnu ciešanās. Galvenokārt noteikumi būs attiecināti uz pārvadātājiem. Noteikumi paredz vairākus momentus, piemēram: vairāk vietas, nodrošināt barību un ūdeni, ja transportēšana ilgst vairāk par 12 stundām u.c.

4. Diskusija: kā komunicēt par atbildīgu antibiotiku lietošanu

Zāļu lietošanai dzīvnieku ārstēšanai jābūt pamatotai un tā nevar būt par labas ražošanas prakses aizstājēju. Atbildīgai zāļu lietošanai jābalstās uz preventīvām darbībām minimizējot slimību rašanās iespējas, kas ietver sevī:

- Biodrošību
- Atbilstošus turēšanas apstākļus un ventilāciju
- Labu higiēnu
- Atbilstošu barošanu
- Regulāras dzīvnieku veselības un labturības pārbaudes
- Ganāmpulka veselības plānošana
- Vakcinācijas
- Slimību diagnozes un ārstēšana zem stingras veterinārārstu kontroles
- Medikamentu izmantošana atbilstoši veterinārārsta rekomendācijām

Zemniekiem nepieciešamības gadījumā ir jāpiesaista veterinārārsti, nevis jānodarbojas ar pašdarbību ārstējot dzīvniekus. Zāļu devām un ārstēšanas ilgumam ir būtiskā nozīmē, līdz ar to, antibiotiku lietošanai jābūt atbilstoši veterinārārsta rekomendācijām.

5. Jaunākā informācija par dzīvnieku labturības īstenošanas plānu 2012. – 2015. gadam. Atjaunotā informācija par EUWELNET – pilotprojekta rezultātiem

Ir aizdomas, ka rīkojumi par labturības normu ievērošanu netika īstenoti pilnā mērā. Putnu blīvums jaunajās kūtīs neatbilst noteiktajām, ka arī ne visas vecas novietnēs ir modernizētas. Līdz ar to ES veiks pārbaudes dalībvalstīs par atbilstību labturības prasībām.

6. Pašreizējā situācija par Eiropas Komisijas priekšlikumiem attiecībā uz dzīvnieku veselību, oficiālo kontroli un izdevumiem

Atbildība par dzīvnieku veselību ir operatora pienākums. Galvenais ir nodrošināt operatoru sadarbību ar veterinārārstiem, jo tieši neapdomīga zāļu lietošana un turēšanas nosacījumu

neievērošana rada problēmas. Ievērojot labas ražošanas praksi, situācijas kontrolei pietiktu ar oficiālo valsts kontroli.

7. Informācija par sociālā dialoga grupu lēmumu

Visi eksperti ir vienoti par to, ka darba grupu skaits jā saglabā lielākā skaitā, lai būtu iespēja ietekmēt politiskus lēmumus attiecībā uz lauksaimniecības nozares svarīgākiem jautājumiem.

Citi jautājumi

Lielās diskusijas izraisīja situācija ar Ukrainu. Ukrainas vienošanās par asociāciju, ES dos iespēju tikt pie lētākiem graudiem un atvērs ES tirgu olām. Bet uztraukumu rada aizdomas par to, ka olas gan tiks importētas no Ukrainas, bet par lēto graudu pieejamību vēl ir jautājums.

Aleksandrs Kovaļčuks

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

 ELFLA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS